ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2018/HC-A/260
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:** އިސްމާޢީލް ޝުޖާޢު / ގ. [illegible]
- **އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް:** ހަބީބް ބޭންކް ލިމިޓެޑް
- **މައްސަލައިގެ ބާވަތް:** ރަހުނު ހިމެނޭ ލޯނުގެ މައްސަލަ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ހަސަން ޝަފީޢު
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީމް

ނިމުނު ތާރީޚް: 26 ޛުލްޤަޢިދާ 1442
06 ޖުލައި 2021

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ނަޒަރުސާނީ ކުރެވުނު ތާރީޚް:

16 ޛުލްޙިއްޖާ 1439

27 އޯގަސްޓް 2018

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- **ނަންބަރު:** 75/Cv-C/2018
- **ނިންމި ކޯޓު:** ސިވިލް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** ދަރަނި ހިމެނޭ ލޯނުގެ މައްސަލަ
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް:** 04 ޖަނަވަރީ 2018
- **ނިންމުނު ތާރީޚް:** 04 މާރިޗު 2018

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީމްގެ ރައުޔު

ތަޢާރުފު

1. މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތްނޫން ކަމަށްބުނެ، އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ގ.[illegible]ވާގެ، އިސްމާޢީލް ޝުޖާޢުގެ[1] ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްތިއުނާފެކެވެ. މި އިސްތިއުނާފުގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތަކީ، [illegible] [illegible] ލިމިޓެޑްއެވެ.[2]

ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް

2. އިސްމާޢީލް ޝުޖާޢު [illegible] [illegible] އަދި އޭނާގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްފައިވާ [illegible] ގޯތިގައި (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު ހ.3573) ގޯތިގައިވާ އިމާރާތްތައް ރަހުނުކުރުމަށްފަހު، ނަގާފައިވާ އޯވަރޑްރާފްޓް ފައިސާ ދައްކާފައިނުވާތީ، ޕްރިންސިޕަލް އަދަދާއި އިންޓްރެސްޓްގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ ދިވެހި ރުފިޔާއިން، [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި، ޝުޖާޢު [illegible] [illegible] [illegible] ލިމިޓެޑާއި އިސްމާޢީލް ޝުޖާޢުގެ [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] ލިމިޓެޑުން ސިވިލް ކޯޓުގައި ދަޢުވާކުރައްވާފައެވެ.

3. [illegible] [illegible] ލިމިޓެޑުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން [illegible] ދައްކާފައިނުވާތީ 28 ފެބްރުއަރީ 2018 މިދުވަހުގެ ނިޔަލަށް އިންޓްރެސްޓާއި ޖޫރިމަނާއާއެކު ޖުމްލަ 25,284,676.91ރ. (ފަންސަވީސް މިލިއަން ދުއިސައްތަ އަށްޑިހަ ހަތަރުހާސް ހަސަތޭކަ ހަތްދިހަ ހަ ރުފިޔާ ނުވަދިހަ އެއްލާރި) ލޯން ނަގާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] ލިމިޓެޑުން ދައްކަންޖެހޭ ނުދެއްކި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެދިގެން [illegible] މި ފައިސާއާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[1] އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A034857

[2] ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު BL-7443

ޤަވާއިދުން ނުދެއްކުމުގެ ސަބަބުން މި މައްސަލަ ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅަންޖެހުމާއި ގުޅިގެން ޤާނޫނީ މަސައްކަތަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ހޭދަކޮށްފައިވާ 31,800/-ރ. (އެއްތިރީސް ހާސް އަށްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އާއި އެކުޖުމްލަ 25,316,476/91ރ. (ފަންސަވީސް މިލިއަން ތިންސަތޭކަ ސޯޅަހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ހައްދިހަ ހަރުފިޔާ ނުވަދިހަ އެއްލާރި) މީލާދީ 08 (އަށެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދައްކާ ޚަލާޞް ކުރުމަށް އައި.އައި.ސުޖާއު އެންޑް ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި، އިސްމާޢީލް ސުޖާއު އަށް އަންގައި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible] ދައްކާ ޚަލާޞް [illegible] 08 (އަށެއް) މަސްދުވަހުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "ސ. 3573 [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

4. އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވަނީ [illegible] [illegible] [illegible] ހުކުމްކޮށްފައިވާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާއެވެ.[3]

ސިވިލް ކޯޓުން ހުކުމްކުރި ގޮތް

5. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓުން ހުކުމްކުރި ގޮތުގެ [illegible] ގައި ބުނެފައިވަނީ:

> "[illegible] (ސ.3573 [illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 24 ޑިސެމްބަރު 2017 ގެ [illegible] ނަންބަރު 2050-000030911057 އަދި ނަންބަރު 2050-000030146589 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 25,278,454.06 (ފަންސަވީސް މިލިއަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[3] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާ

ޕޮއިންޓް ހަތެއް) ރުފިޔާ ނުވަތަ އޭގެ އިންޓަރެސްޓްގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ 370,816.61 (ތިންލައްކަ ހަތްދިހަހާސް އަށްސަތޭކަ ސޯޅަ ޕޮއިންޓް ފަސްދޮޅަސްއެއް) އާއެކު މުޅި ޖުމްލަ 25,649,270.67 (ފަންސަވީސް މިލިއަން ހައްސަތޭކަ ސާޅީސްނުވަހާސް ދުއިސައްތަހަތްދިހަ ޕޮއިންޓް ހައްދިހަހަތެއް) ރުފިޔާ ނުވަތަ (މީގެ ފަހުން "ލޯން") ދައްކާފައިނުވާތީ، ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރިޕޯޓްކުރެއްވި، ދައްކަވާފައިވާ ފަރާތުން ދައްކަވާނެ ފަރާތަށް ދަރަނިވެރިޔާ ބޭނުންވާ ގޮތަކަށް ފައިސާއާއި، ވަކިން ތަފާސްހިސާބު ނިންމާފައިވާ 31800.00 (އެކްތިރީސް ހާސް އަށްސަތޭކަ) ރުފިޔާ ނުވަތަ އެހެނިހެން ގެއްލުންތަކާއި ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ދަރަނިވެރިޔާ ފަރާތުން ކޯޓުން ހުކުމްކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ދަޢުވާއެވެ."[4]

މި ފަދައިން އެކުލެވޭ ދަޢުވާއެވެ.

6. އަދި އެ ޤަޟިއްޔާގައި ހުކުމްކޮށްފައިވަނީ:

"ދަޢުވާ، ޑިވެލޮޕްމަންޓްފައިނޭންސް އިންސްޓިޓިއުޓް ސާދާޤަތު ތަރަޖަމާކޮށް ރިޔާސް އަދި އަދި ސާދާޤަތު އެންމެ ކޮމާރިސް ހުށަހެޅި ލިޔުންތަކާއި ރިޕޯޓް ފާސްކުރެވުނު ލިޔުމުގެ އިން 23 ޖޫން 1998 ގައި މިނިސްޓްރީގެ ދުވަހު ސިވިލްކޯޓުން ދަޢުވާ ނަންބަރު MC/C-169/98 ދަޢުވާ އަދި ވާހަކަ އެންމެ ފަހުން އެގްރީމަންޓާއި، ބަންޑުވިޔަނ އެގްރީމަންޓުގެ ދަށުން ސިވިލްކޯޓް 09 ވަނަ އެމަށްފަހުގެ ގާތްގަނޑު ދަޢުވާގެ ހުކުމްގެ ދަޢުވާގެ ނަންބަރު Cv-C/C-579/2011 (06 ސެޕްޓެމްބަރ 2011) އެގްރީމަންޓްގެ ދަށުން ދޫކޮށްފައިވާ އެމައުންޓްގެ ފިކްސްޑް ޑިޕޮޒިޓުގެ ޖުމްލަ އެމައުންޓްގެ 01 ގެ ގާތްގަނޑު 20,000,000.00ރ. (ވިހިމިލިއަން ރުފިޔާ) އާއި، އެމައުންޓްގެ 02 ގެ ގާތްގަނޑު 7,710,000.00ރ. (ހަތްމިލިއަން ހަތްސަތޭކަ ދިހަހާސް ރުފިޔާ) ދޫކޮށްފައިވާތީ، ބަންޑުވިޔަނ ދަޢުވާ އަދި ވާހަކަ އެންމެ ފަހުން އެގްރީމަންޓާއި، އެ އެގްރީމަންޓްގެ ދަށުން ހުށަހެޅި އިންވެސްޓްމަންޓްގެ އެމައުންޓް ދައުލަތު ދަށުން ދޫކުރެވުނު އެމައުންޓްގެ ފިކްސްޑް ޑިޕޮޒިޓާއި ގުޅިގެން ޑިވެލޮޕްމަންޓްފައިނޭންސް އިންސްޓިޓިއުޓް ސާދާޤަތުގެ ދަރުމަވަންތަ ދަޢުވާ ކޯޓުގެ ދަޢުވާ ނަންބަރު ދ. 3573 "ޑިވެލޮޕްމަންޓްފައިނޭންސް" އެގްރީމަންޓް އަދިއެކު ގެއްލުމާއި އެ ގޮތުގައިވާ އެއްބަސް ވެވިފައިވާ ދަށުން ދޫކުރެވިފައިވާތީ، ބަންޑުވިޔަނ އެމައުންޓް ފިކްސްޑް ޑިޕޮޒިޓާއި ގުޅިގެން ދަރަނިވެރިޔާ ފައިސާތަކެއް ...

---

[4] ސިވިލް ކޯޓުގެ ހުކުމުގެ ނަތީޖާގެ 7 ވަނަ ނަންބަރު

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 28 ފެބްރުއަރީ 2018 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޖުމްލަ 25,284,676.91ރ. (ފަންސަވީސް މިލިއަން ދުއިސައްތަ އަށްޑިހަ ހަތަރުހާސް ހަސަތޭކަ ހަތްދިހަ ހަ ރުފިޔާ ނުވަދިހަ އެއްލާރި) [illegible] -/31,800ރ. (އެއްތިރީސް ހާސް އަށްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އާއި އެކު ޖުމްލަ 25,316,476/91ރ. (ފަންސަވީސް މިލިއަން ތިންސަތޭކަ ސޯޅަހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ހަތްދިހަ ހަ ރުފިޔާ ނުވަދިހަ އެއްލާރި) އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް، [illegible] 04 [illegible] 2018 [illegible] 08 (އަށެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A034857) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 08 (އަށެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3573 "[illegible]" [illegible]."

މިފަދައިންނެވެ.

އިސްތިއުނާފުގެ ހުށަހެޅުން ނުކުތާތައް

7. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތްނޫން ކަމަށްބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތުން އަންނަނިވި ނުކުތާތައް ހުށަހަޅާ އެ ނުކުތާތަކާ ބެހޭ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކަވާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ:

7.1 އިސްތިއުނާފުކުރާ އިސްޙާޤް ޝުޖާޢުގެ މައްޗަށް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި ބުނުއްވާފައިވާ އިސްތިއުނާފުކުރާ އިސްޙާޤް ޝުޖާޢުގެ އެއްވެސް ބަޔާނެއް ހުށަހަޅާ ނުވާ ކަމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް މައްސަލާގައި ބުނުމުގެ ކަމަށްވާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ އެއް؛

7.2 އިސްތިއުނާފުކުރާ އިސްޙާޤް ޝުޖާޢުގެ މައްޗަށް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި ދިފާޢީ ހެކިން ބަޔާން ކުރިމަތިލާ އިސްތާޛް ޝަރީޢަތް ހިނގުމުގެ އެންމެ އަސާސީ އިޖުރާއަތު ކަމަށްވާ ދިފާޢީ އިސްތާޛް ހެކިން އެއްވެސް ބަޔާން ހުށަހެޅުމުގެ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި ބުނުއްވާ ކަނޑައަޅުއްވާ އިސްތާޛް ޝަރީޢަތުގެ އެންމެ އަސާސީ އިޖުރާއަތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެއް؛

7.3 ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/CV-C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ އިސްޙާޤް ޝުޖާޢުގެ މައްޗަށް ދައުރު ޤަޟިއްޔާގައި ބުނުއްވާފައިވާ "ކޯޓަށް ހާޒިރު ޤަޟިއްޔާތަކުގައި އަދާލަތުން ގޮތުގެ ގޮތުން" ގައި ބަޔާންކުރާ އިޖުރާއާތެއް

ކޯޓަށް ހުށަހެޅުއްވުމުގެ އަމުރު ރައްދުނުކުރެއްވި ކަމާއި، އަދި އެ ފަރާތުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އިޖުރާއަތު ފުރިހަމަކޮށްފައިނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި؛

7.4 ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ދަޢުވާގައި ހުކުމްގައި 25,316,476.91ރ. (ފަންސަވީސް މިލިއަން ތިންލައްކަ ސޯޅަހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ހަތްދިހަ ހަ ރުފިޔާ ނުވަދިހަ އެއްލާރި) ޖިޕާޖީ 08 (އަށެއް) ޕަސެންޓުގެ ރޭޓުގައި ދައްކާ ހަމަވެސް ކުރުމަށް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ހުކުމްކުރެއްވުމާއި ވިސްނުން، މަސައްކަތުގެ މައްސަލަ 3,164,559.61ރ. (ތިންމިލިއަން އެއްލައްކަ ފަސްދޮޅަސް ހަތަރުހާސް ފަސްސަތޭކަ ފަންސާސް ނުވަ ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސް އެއްލާރި) ދައްކަންޖެހުމަކީ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ މާލިއްޔަތުން އެބަޔަށް ދަރަޖަ ކުރިމަތިވާ ޤާނޫނީ ޖިނާއީ ހުކުމްތަކާއި ކަމެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި؛

7.5 ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ދަޢުވާގައި ދައްވާކުރި ހުކުމް ބާޠިލު ކުރުމުން މި މައްސަލާގައި ނަގައިދިނުމަށް އެދިފައިވާ އިންޒާރުސްޖެ އަރުތުގެ އެއްގޮތް ތަފްސީލުން ހުށަހެޅުމަށް ނުވާކަމާއި އަދި އިންޒާރުސްޖެ އަރާފައިވާ ގޮތުގެ އެއްގޮތް ތަފްސީލުން މި މައްސަލައާއިބެހޭ ހުށަހެޅުމެއް ވީނުމާކުރާނެއި އަދި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމުގައި ބަޔާންކޮށްދީފައި ނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުންނާއި އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތުން އެދޭގޮތް

8. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ "މި ފޯމުގެ 7 ވަނަ ނަންބަރާއި، 8 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ސަބަބުތަކާގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ދަޢުވާއެއްގެ މައްސަލަ އަލުން ބަލާ ދިރާސާކޮށް ނަޒަރުސާނީކުރައްވަން އެދެމެވެ."[5] މިގޮތަށެވެ. އަދި އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ

---

[5] އިސްތިއުނާފު ފޯމުގެ 10 ވަނަ ނަންބަރު

"އިސްތިއުނާފު ރައްދުވެރިޔާއަށް މިމައްސަލަ އަލުން ސިވިލް ކޯޓުގައި ބަލައިދިނުމަށް އެދިފައިވަނީ ޝަރުޢީ މަޙްކަމާއި ޖިނާ ދުވަސްވީ މައްސަލައަކަށްވާތީއާއި ގަސްދުގައި ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅީ އަދި އަލުން މިމައްސަލަ ސިވިލް ކޯޓުގައި ބެލުން އަންގަވައިދިނުމަށް، އެޢާލާ އަނިޔާވެރިކަމާއި ކޯޓުން ދެއްވާ ކަމާ ކުރިމަތިލާ ކަމަށް ކޯޓަށް ފެނެއެވެ. ވީމާ ދައުލަތުގެ ޝަރީޢަތުގެ ޤާނޫނުގެ މަގުން ކަނޑައެޅުމަށް އޮތް ކަމަށް ފެނެއެވެ. އަދި ސިވިލް ކޯޓުގެ ޙުކުމަކީ ބާޠިލު ޙުކުމެއްކަމަށް ބަލައިގަނެވިދާނެ ކަމަށް ފެނެއެވެ."[6]

މިފަދައިން ކަނޑައަޅާ ޙުކުމެވެ.

އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާތަކާމެދު ދެވޭ ޖަވާބު

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާއި ޚިލާފަށް މައްސަލާގައި ޙުކުމް ކުރައްވާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ

9. އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، އަދުލުވެރިކަމާއެކު ޝަރީޢަތްކުރުމުގެ އަސާސީ ޙައްޤު ޝަރުޢީ މައްސަލާގައި ހިމެނޭ ދެ ފަރީޤުންނަށް އެއް މިންވަރަކަށް އެޙައްޤުގެ ހަނދާންކުރުމަށް ބަލަން ޝަރީޢަތުގައި ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ބައްޔާ ދިފާޢުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު، އެއްވެސް މައްސަލައެއްގައި އ މައްސަލައެއްގެ ސާފުކޮށްދިނުން، ނުވަތަ އެ މައްސަލައެއް ސާބިތުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ބޭނުންކުރުމަށް ޝަރީޢަތް މިހެން ހުށަހެޅުމުގެ އިޖުރާއާތު ފުރުޞަތުދީފައިނުވާތީ، އިންސާފުވެރި ޝަރީޢަތެއްކަމުގައި ނުބެލެވޭނެކަމަށް ތަރައްޤީވެފައި ތަރުތީބުވެފައިވާ ޖިނާއީ ޝަރީޢަތްކުރުމުގެ އުޞޫލު ނިންމުމުގެ އަސްލުތަކާއި ކަނޑައެޅިގެންނުވާކަމަށް. އަދި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ ބަޔާން ހުށަހެޅުމުގައި އަދިވެސް ބޭނުންތަކުގައި ބުނެފައިވާކަމަށް ޝަރީޢަތް ހިންގުމުގެ އަދުލުވެރިކަން ގެއްލިގެންދިޔަކަމަށް ޙުކުމް ދިނުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ގައި އިސްކޮށް ޝަރީޢަތް ޙިމާޔަތް ކުރަނިވި ބުނެފައިވާކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ބުނެފައެވެ.

---

[6] އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ޙުކުމުގެ 5 ވަނަ ނަންބަރު

10. އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން މި ނުކުތާއަށް ޖަވާބުދެމުން ބުނެފައިވަނީ 09 ސެޕްޓެމްބަރު 2018 ވަނަ ދުވަހު އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ވަކި މައްސަލައެއްގައި ބަދަލުގައި ޝަރީޢަތަށް ހާޒިރުވާން މީހަކު ހަމަޖައްސަންއެދޭ ފޯމު ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައި ކަމަށެވެ. އަދި އެ ފޯމުގައި ބަދަލުގައި ހަމަޖައްސާފައިވަނީ އަބޫބަކުރު ހަސަން ކަމަށެވެ. އަދި އޭގެ ފަހުން 21 ފެބުރުއަރީ 2018 ވަނަ ދުވަހުވެސް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ބަދަލުގައި ޝަރީޢަތަށް ހާޒިރުވާން މީހަކު ހަމަޖައްސަން އެދޭ ފޯމު ފުރުމަށްފަހު އަބޫބަކުރު ހަސަން ހަމަޖައްސާފައިވާކަމަށެވެ. ކޯޓުގައި ބަހެއް ބުނުމުގެ ފުރުޞަތު އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ނުލިބޭކަމަށް ބުނުމަކީ [illegible]. އެއީ ކޯޓު އަމުރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މިކަމުން އެނގެނީ ސިވިލް ކޯޓުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ފުރުޞަތު [illegible] ދީފައިވާކަމެވެ. [illegible] ފުރުޞަތު ދިނުމަކީ ސިވިލް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] އެ [illegible] ފުރުޞަތު [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ. [illegible] [illegible] އަދި މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ކޯޓުން ފުރުޞަތު [illegible] [illegible].

[illegible] 75/Cv-C/2018 [illegible]

11. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

12. އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ސިވިލް ކޯޓުގައި ފުރުޞަތު ނުދީ މައްސަލަ ނިންމައި [illegible] [illegible] ބުނެފައިވަނީ ހަމައެކަނި މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅައިގެން [illegible] [illegible] [illegible] ހޯދުމަށް ކަމަށެވެ. ސަބަބަކީ، މި މައްސަލާގައި ސިވިލް ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ. މިގޮތުން، 15 ޖެނުއަރީ 2018 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

"ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" ގެ 28 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އިޖުރާއަތު ފުރިހަމަކޮށްފައިނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ

13. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ސިވިލް ކޯޓުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" ގެ 28 ވަނަ މާއްދާ [illegible]. އެގޮތުން، 28 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓުން [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ހާސިލުވުމުގެ އަމުރަކީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ދައްކުވަފައިވާ އަމުރެއް ނޫންކަމަށް ބަލަންޖެހޭކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވެއެވެ.

14. އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އިސްތިއުނާފު ފޯމުގެ 8.3 ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ކަންތައްތަކަކީ އިސްތިއުނާފު ފޯމުގެ 8.1 އަދި 8.2 ގައިވެސް ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ކަންތައްތައް ކަމަށް ފާހަގަވާތީ، އަދި މި ދެ ނުކުތާ 8.3 ގައި ތަކުރާރުކޮށްފައިވާކަމަށް ފާހަގަކުރެއްވީ، އިސްތިއުނާފު ފޯމުގެ 8.1 އަދި 8.2 އަށް އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ދީފައިވާ ޖަވާބާއެކު 8.3 އަށްވެސް ޖަވާބު ދެވުނީކަމަށް ދެކޭކަމަށެވެ.

ވަނެއް ވައްކަން 3,164,559.61ރ (ތިން މިލިއަން އެއްސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ހަތަރުހާސް ފަސްސަތޭކަ ފަންސާސްނުވަ ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސް އެއްލާރި) ދައްކަންޖެހުމަކީ އިސްލާމީ ސުކޫކުގެ [illegible] އެކަމެއް [illegible] ހުށަހެޅި ނުކުތާ

15. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ މިފަދަ [illegible] އަދަދެއް [illegible] ސިޓީގެ [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް 08 (އަށެއް) [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެއެވެ.

16. އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު [illegible]

ފަރާތުން ލިބިފައިވާކަމެވެ. އަދި ބޭންކުން ފޯނުން ނަގައިދޭ ބަދަލުގެ ބޭންކަށް ދިނުމަށް ވެސް ކަމަށާއި،

ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ކޯޓު ނުދެއްކުނުކަމަށް އިދިޔާރުކުރައްވާފައި، އިޙްތިރާމް ވެސް

ބޭނުންނުކުރެއް ވެހުން ވެހުން ކަމަށް ބަލާގެން ބޭނުންކުރަން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފަރާތުން

ބުނެއެވެ. އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91 ކޮންޓްރެކްޓްގެ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މިފަދަ

ކޮންޓްރެކްޓް ޖެހޭ ފަރާތަކަށް ޢަމަލު ކުރަން ލާޒިމްވެއެވެ. އެ ކަމަށް ދިނުމުގައި އިސްތިޢާފާ ސަބަބު

ދެއިރުސްކަމަށް ގެތަކުރަން ޗެކް ބޭންކަށް ދޭނެއެވެ. އިސްތިޢާފާ ސަބަބު ކޮންޓްރެކްޓް ޖެހޭގޮތުން

ގެއްލުން ދިނުމަށް މަޙްކަމާ ކޮޅުލީ ފަރާތުގެ ބަޔާނެވެ. އެކަންކަމުން، ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ދިނުމުގައި

އިސްކޮށްޓަރައިޒް މަޙްކަމާ ކޮޅުލީ ފަރާތުގެ ބަޔާން ކުރުމެވެ. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބޭންކް

އިންޖަންކްޝަން އަދި ގޮތް ފޮނުވައިލުމުގެ ޑޮކިޔުމަންޓުގައި ދައުލަތުން ފައިސާ 28 ޑިސެމްބަރު 2018 ގެ

ނިޔަލަށް ކޮންމެ ވަގުތު 340,000.00ރ. (ތިންލައްކަ ސާޅީސްހާސް ރުފިޔާ) އަށް ވުރެ ބޮޑު އަދަދެއް

ގަވާއިދުން ދައުލަތުން ޑިޕޮޒިޓްކުރެވިފައެވެ. ނަމަވެސް، މަޙްކަމާ ކޯޓުން ކޮޅުލުމުން ފައިން ޖަހާން ބެއްލެވުން

ފައިސާއެއް ބޭންކް ދައުލަތް ނަގާކަން ފާހަގަކުރަމެވެ. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ މި އަމަލުން

ދައުލަތައް ދީނީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ގެއްލުމާއި ބޭންކް ދައުލަތުގެ ފައިސާ ނަގައިކަ

ވަސީލަތުން ނަގާފައެވެ.

އިންޖަންކްޝަން އަމުރުގެ އެއްވެސް ބަޔާންކުރުން މަޙްކަމާއި އަދި އިންޖަންކްޝަން އަމުރުގެ ގޮތުގެ

އެއްވެސް ބަޔާންކުރުމާ މި މަޙްކަމާއިއްޔާ މަޙްކަމާގެ ވިއްދިޔާކޮންޓްރެކްޓް އަދި މަޙްކަމާ މަޙްކަމާ ފޯމުގައި

ބެލެންސްކުރުމާ ނުވާފަދަ ބެން މަޙްކަމާ ނުކުތާ

17.އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނާގޮތުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ޙައްޤުން ނަގައިދިނުމަށް އޮޑަރުގައި

އިންޖަންކްޝަން އަމުރު އަދި ކޮންޓްރެކްޓް އަދި އެ އަމުރަކީ ޙަޤީޤީ ކޮމާޝަލް ކޮންވޯއިރުގެ އަމުރެއް

ކަމުގެ އިސްތިއުނާފު ތަކުރާ ފަރާތުން ބަލައިނުގަނެއީ ނަންބަރުގައި ނުވާކަމެވެ. އަދި އިންޖަންކްޝަން

ގެރެންޓީ އެއްވެސް ބޭނުމެއް މަޙްކަމާގައި ބަޔާންކުރާގޮތް އެއްވެސް ވިޔަފާރިކުރާން

ހުށަހަޅާ ކޯޓުން ވެސް ސާބިތުނުވާކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވެއެވެ. އަދި މި މައްސަލާގައި [illegible]

18. [illegible] 1 ވަނަ [illegible] 7 ވަނަ [illegible] 2 ވަނަ [illegible] 1(ހ) ވަނަ [illegible] 7 [illegible]

އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން [illegible]

19. އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން [illegible] ފާހަގަކުރެވޭ މައިގަނޑު 3 ކަމެކެވެ. ފުރަތަމަ ކަމަކީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ [illegible] ދެވަނަ ކަމަކީ [illegible] އަދި ތިންވަނަ ކަމަކީ، [illegible]

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ [illegible] ބެހޭގޮތުން

20. އެއްވެސް [illegible]

21. [illegible]

22. [illegible][7] [illegible]

23. [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ [illegible]

---

[7] [illegible] 3 ވަނަ ނަންބަރު

ބުނުމުގައި އަޙްކާމަށްޓަކައި އިސްތިއުނާފު ނުކުތާ ބިނާކުރެވިފައި ހަމަޖެހޭ އުސޫލުތަކުގައި ބަލަންނުޖެހޭނެއެވެ.

24. އިސްތިއުނާފު މަރުޙަލާ ބިނާ ވަނީ ހުށަހަޅާ އިސްތިއުނާފު ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ކަމަށް ވާއިރު، ހަމައެކަނި އަސާސެއް ނެތް އިސްތިއުނާފު ނުކުތާއެއްގެ މައްޗަށް އިސްތިއުނާފު ބިނާކުރެވިފައިވާކަމަށް އަޑުއަހަންނުޖެހޭނެއެވެ. ކަމަކީ ހިނގާފައިވާ ގޮތް ބަލައި، ހުށަހެޅި އިސްތިއުނާފު ނުކުތާއަށް ބަލައިގެން ކުރިއަށް އިސްތިއުނާފު ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ޝަރީޢަތް ހިންގައިދިނުމަށް ނުކުރެވޭނެއެވެ.

25. އިސްތިއުނާފު ހުށަހަޅާ ނުކުތާގެ މައިގަނޑު އަސާސަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ޝަރީޢަތް ހިންގާފައިވާކަމަށް ބުނެފައެވެ.

26. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

"(ހ) ކޮންމެ މީހެއްގެ މަދަނީ ޙައްޤުތަކާއި ވާޖިބުތައް ކަނޑައެޅުމުގައި ނުވަތަ ޖިނާއީ ތުހުމަތެއްގެ ދަށުން ކޮންމެ މީހެއްގެ މައްޗަށް އުފުލޭ ދައުވާއެއް ކަނޑައެޅުމުގައި، ޤާނޫނުން އުފައްދާފައިވާ، މިނިވަން، ޙިއްޞާނުކުރާ ކޯޓަކުން ނުވަތަ ތަޙުކީމް މަޖިލީހަކުން، އާންމު ފަރާތްތަކަށް ހުޅުވާލެވިފައިވާ ޝަރީޢަތެއްގައި، އިންސާފުވެރި ޝަރީޢަތެއް ހިންގުމުގެ ޙައްޤު ކޮންމެ މީހަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިނގާ އެންމެހައި ޝަރީޢަތްތައް ހިނގަންވާނީ، ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަކި ހާލަތްތަކުގައި މެނުވީ، ހުޅުވާލެވިގެންނެވެ.

(ނ) ޝަރީޢަތް ހިންގާ ފަނޑިޔާރަށް، ދައުވާގެ ފަރާތްތަކާއި އެފަރާތްތަކުގެ ޤާނޫނީ ވަކީލުން ފިޔަވައި، އާންމުން ނުވަތަ މީޑިއާ ޝަރީޢަތުން ބޭރުކުރެވިދާނެއެވެ. އެއީ، ތިރީގައިވާ ހާލަތްތަކުގައެވެ.

1. ދީމިޤްރާޠީ މުޖުތަމަޢެއްގައި އާންމު އަޚްލާޤާއި، އާންމު ނިޒާމާއި، ޤައުމީ ސަލާމަތަށްޓަކައި ބޭނުންވާ ހާލަތްތަކުގައި.

2. ކުޑަކުދިންގެ މަޞްލަޙަތަށްޓަކައި، ނުވަތަ ދައުވާގެ ފަރާތްތަކުގެ ޚާއްޞަ ޙަޔާތުގެ ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި ބޭނުންވާ ހާލަތްތަކުގައި.

3. ޝަރީޢަތް ހިންގާ ފަނޑިޔާރުގެ ރައުޔުގައި، އާންމުކޮށް ހުޅުވާލުމުން އިންސާފަށް ގެއްލުން ލިބިދާނެ ހާލަތްތަކުގައެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] ސަބަބުތަކުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ،
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]."

މި ގޮތަށެވެ.

27. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިނގާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން "[illegible]" ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible]. [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

28. އިސްތިއުނާފުގެ [illegible] [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

29. އިސްތިއުނާފުކުރި [illegible] [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 28 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިސްތިއުނާފުކުރި [illegible] [illegible] [illegible] ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible]

ކޯޓުތަން އިއުތިރާފުކުރައްވާފައިވާތީއެވެ. އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ މި ޝަރުޢީ ދަޢުވާގައި ތާބިޢު ގާނޫނީ ހުއްޖަތްތަކުގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/31 ޤަޟިއްޔާއެވެ.

30. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކޯޓަށް މީހުން ހާޒިރުކުރުމުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ ޤަވާޢިދު ފާސްކޮށްފައި އެބަހުއްޓެވެ. އެ ޤަވާޢިދުގައި ކޯޓަށް މީހުން ހާޒިރުކުރުމުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތްތައް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މިގޮތުން، މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ފާހަގަކުރަންޖެހޭ ކަމަކީ އަޑުއެހުންތަކަށް ހާޒިރުވުމަށް ކަނޑައަޅާ ޤަވާޢިދުގެ އަރިގައި ފާހަގަކުރަމުން ގެންދަމެވެ.

ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމުގެ އަމުރު ރައްދުކުރުން

31. ކޯޓަށް މީހުން ހާޒިރުކުރުމުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ ޤަވާޢިދުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

"(ހ) ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމުގެ ފަރާތް ހާޒިރުކުރުމުގެ އަމުރު ރައްދުކުރެވެން ނެތްނަމަ، ހާޒިރުކުރުމުގެ އަމުރު އޮޅުން ރައްދުކުރެވުނު އަމުރު ރައްދުކުރެވުނީއެވެ.

(ށ) ހާޒިރުކުރުމުގެ އަމުރު ރައްދުކުރާ ފަރާތަށް، ރައްދުކުރި ފަރާތް އަމުރުގެ ކޮޕީގައި ސޮއިކުރުމަށް ސޮއިކުރުމަށް ދެކޮޅުހަދައިފިނަމަ، ރައްދުކުރިކަމަށް ބެލެވޭނެއެވެ.

(ނ) ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމުގެ ފަރާތް ކޯޓުގައި އެކަށީގެންވާ މަސައްކަތްތަކުގައި ވަކިވެގެންވާ ނަމަ، އެ ފަރާތް ހިފެހެއްޓޭނެ އެއްވެސް މީހަކު ނުވާނަމަ، ހާޒިރުކުރުމުގެ އަމުރު ފޮނުވާ ފަރާތް ހާޒިރުކުރުމުގެ އަމުރު ފޮނުވީ ބަލާ ހުރި ތަނުގައި އެ ފަރާތް ހާޒިރުކުރުމުގެ މީހާގެ ވަކިން، ނުވަތަ ބަލަދުގައި ހަމަޖެއްސުމުން މީހާ އަދި ރައްދުކުރެވުނު، ހާޒިރުކުރުމުގެ އަމުރު ރައްދުކުރެވުނުކަމަށް ބެލެވޭނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ)، (ށ)، (ނ) ގައިވާ ގޮތަށް އަމަލުކުރުމަށް ނުވާނަމަ، ހާޒިރުކުރުމުގެ އަމުރު ފޮނުވާ ފަރާތް ފޮނުވީ ބަލާ ހުރި ތަނުގައި ވަކިން ހިފެހެއްޓުމުގައި އަމުރު ފޮނުވީ ނުވަތަ އެ އަމުރު ފަރާތަށް ހިސާބުން ރައްދުކުރެވުނު، ހާޒިރުކުރުމުގެ އަމުރު ރައްދުކުރެވުނުކަމަށް ބެލެވޭނެއެވެ."

މިހެންނެވެ.

ދަޢުވާލިބޭފަރާތް ކޯޓަށް ހާޒިރުނުވުން

32. ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތް ކޯޓަށް ހާޒިރުނުވުމުން [illegible] ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެ މާއްދާގައި ވަނީ:

"(ނ) ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ [illegible]"

[illegible]

33. [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގެ [illegible] 75/Cv-C/2018 [illegible] މައްސަލަ ހުށަހަޅާފައިވަނީ 04 ޖަނަވަރީ 2018 ގައި [illegible]

34. [illegible] ނަންބަރު [illegible] 1809 [illegible] "[illegible]" [illegible] 15 ޖަނަވަރީ 2018 ވަނަ [illegible]

މައްސަލައިގެ ދުވަހުން ވަނަ 2018 ފެބްރުއަރީ 27 އަދި 2018 ފެބްރުއަރީ 20 އާއި، 2018 ފެބްރުއަރީ އަޑުއެހުން ތާވަލުކޮށް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު B2-CR-1/2018/82 (07 ފެބްރުއަރީ 2018) ދުވަހު އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުން ކޯޓުން ޙުކުމްކުރުމުގެ އަމުރު ފޮނުވައި މި އަމުރާއި އިޢުތިރާޒު ހަސަން ހަވާލުކޮށްފައިވާކަން މި އަމުރަށް ބުރަވުމުން އިނގިލަން ޤާނޫނީގޮތުން، މި މައްސަލައިގެ ބަދަލު ކުރުސަކުންކާން މައްސަލައިގެ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ކޯޓު އަމުރު ދަށުގައިވާ މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް އެދުނުކަމަށް ޖެން އިޢުތިރާޒު ހަސަން 17 ފެބްރުއަރީ 2018 ގައި ބަދަލު ކުރުސަކު ކޯޓު ސިވިލް ކޯޓަށް ސިޓީ ފޮނުވައިފައިވާކަން އެނގެއެވެ.

35. ބަދަލު ކުރުސަކު ކުރިމަތިވެފައި ދުވަހަ ފަހަރުފޮށް މި މައްސަލާގައި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ބަދަލުގައި ދަރިއަކު ނަންބަރު ނަމް. 1809 އިޢުތިރާޒު ހަސަން ހަމަޖެއްސައި ސިވިލް ކޯޓުން 28 ފެބްރުއަރީ 2018 ދުވަހު ހަވާލުކުރިއިރާކަން "މައްސަލައިގެ ބަދަލުގައި ޝަރީޢަތުން ޙުކުމްކުރާން މިހާރު ހަމަޖެއްސަން އެދި ފޮނު" އަށް ބަދަލުން އެނގެން އޮތުމެވެ. އަދި ބަދަލު ހަމަޖެއްސުމަށް ދުވަހަ ފަހަރުން ހަމަޖެ ކޯޓުގެ ސިޔާސަތާއި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހަމަކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސްގައިވެސް އެއްވެސް ސުވާލެއް އުފެދިފައެއްނުވެއެވެ.

36. އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ފަރާތުން ދުވަހަ ފަހަރުން އިޢުތިރާޒު ހުށަހެޅި ބަދަލު ހަމަޖެއްސުމުން 01 މާރިޗު 2018 ދުވަހުން މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުމެއް ޝަރީޢަތުގެ ފޮނުވި ކޯޓުން ޙުކުމްކުރުމުގެ އަމުރާއި އިޢުތިރާޒު ހަސަން ހަވާލުކޮށްފައިވާކަން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު B2-CR-1/2018/157 (27 ފެބްރުއަރީ 2018) ކޯޓުން ޙުކުމްކުރުމުގެ އަމުރަށް ބުރަވުމުން އެނގެންއޮތުމެވެ. މައްސަލައިގެ ޙުކުމް ކުރުމަށް 04 މާރިޗު 2018 ދުވަހު ތާވަލުކޮށް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުން ފޮނުވި ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު B2-CR-1/2018/162 (01 މާރިޗު 2018) ކޯޓުން ޙުކުމްކުރުމުގެ އަމުރާއިވެސް އިޢުތިރާޒު ހަސަން ހަވާލުކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި މި މައްސަލައާއި ގުޅޭން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ކޯޓުން ޙުކުމްކުރުމުގެ ހުކުމް އަމުރުތަކުގެ ތެރޭގައި ނަންބަރު ގެ ގޮތުގައި "މި ކޯޓުން ޙުކުމް

[illegible] ހާޟިރުގައި މައްސަލަ ނިންމާނެ ވާހަކަ ދަންނަވަން" މިފަދައިން [illegible]. އަދި [illegible] ކޯޓަށް ހާޟިރުކުރުމުގެ ހުރިހާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކުރެވެއެވެ. [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

37."ކޯޓަށް ހެކިން ހާޟިރުކުރުމުގައި އަމަލު ކުރާނެ ގޮތުގެ ޤަވާޢިދު" ގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ކޯޓަށް ހާޟިރުކުރުމުގެ އަމުރެއް، [illegible] އުޒުރެއްނެތި އަމުރުގައިވާ ތާރީޚާއި ގަޑިއަށް [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

38.[illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ކޯޓަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓަށް [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި ކޯޓަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ކޯޓަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/237 ޤަޟިއްޔާއި ނަންބަރު 2018/HC-A/28 ޤަޟިއްޔާގައިވެސް ބުނެދީފައިވާގޮތުން 28 ވަނަ މާއްދާ ތަތްބީޤުކޮށްފައިވާކަން އެނގެއެވެ. ނަމަވެސް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/02 ޤަޟިއްޔާގެ[8] 27 ވަނަ ޕެރެގްރާފުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުން ޤައިދު ބާސްކުރައި މައްސަލަ ނިންމުމުގެ ކުރިން ތަޙުޤީޤުން ނުވަތަ ޗާޖުން ނުވަތަ އެއްނުންވެސް ދަށުކުރުމާ ވަކިވެފައިވާ ކަނޑައެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރުކޮށްދޭ ގޮތަށް ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އަދިނަމަވެސް، ބުނެވިދާ ސަބަބުތަކުގެ އެގޮތުގައި ހުކުމުގެ އިޖްރާއަތް، އެ މާއްދާގައި ސަލާމަތް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަފުސީލް ތި ބަލާލުމުން ބުނެފައި އަދިވެސް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ބުނެދިނުމަށް ނިންމުމާއި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/15 ޤަޟިއްޔާގެ[9] 51 ވަނަ ޕެރެގްރާފުގައި ބުނާފަދަ "ޕަރ އިންކިއުރިއަމް" (per incuriam) ނިންމުމެއްކަމުގައެވެ.

39. ކޯޓުން ހުކުމްކުރައްވާފައިވާ މައްސަލައަކާ ގުޅޭގޮތުން ކޯޓުން ބަޔާންކުރައްވާ އަމުރުތައް، މިގޮތުގެ އުސޫލުތަކުން އަމުރުތަކެއް ތަންފީޒުކުރުމުގައި ގެއްލުން ދަތިކުރާ ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށް، ކޯޓުން ބަޔާންކުރައްވާ އެންމެހާ ކަމެއްގައި ބަލައި، ކޯޓުން ހުކުމްކުރައްވާ ހުކުމާއި ޤާނޫނުގެ މައްސަލަ ނިންމުމުގެ ޙައްޤުތައް، އެކަމުގެ ދަށުން ބަޔާންކުރަމުގައި ކޯޓުން ގޮތް ނިންމުމުގައި އިޖްރާއަތު ކޯޓުން ތަންފީޒުކުރާނަމަ "ކޯޓުން ޙުކުމް ބަޔާންކުރުމުގައި އަމަލު ކުރަން ގޮތުގެ ފަރާތުން" ގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އިން އެނގެން އޮތެވެ.

40. ޝަރީޢަތް ބާރުގެ ބައްޕާރާރަން ފަރާތުގެ 6 ވަނަ މާއްދާއިން ކޯޓުން ތަންފީޒުކުރާ ބާރުތަކަން އެނގެންއޮތެވެ. އިސްތިއުނާފުކުރުމުގައި މައްސަލާގައި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާއި ފަރާތުން ބަދަލު ހަމަޖެއްސުމުގައި ފަރާތުން ކޯޓުން ބަޔާންކުރުމުގެ އަމުރު ތަންފީޒުކުރާނެ، އަދި ކޯޓުން ބަޔާންކުރުމުގެ އަމުރާއި ހަވާލާ އެ އަމުރުތަކުގައި ބާރުގައި ގޮތެއް ބަޔާންކުރުމުގައި ޢަމަލު ބަޔާންކުރާ މައްސަލަ ނިންމާފަހުން އަންގާފައިވާ، މި ދައުލަތުގެ ކޯޓުން ބަޔާންކުރުން ނުވަތަ ސުޕްރީމްކޯޓު

---

[8] [2021] SC 41
[9] [2021] SC 18

މައްސަލަ ކެންސަލް ކުރުމަށް ނުވަތަ އެހެން ދުވަހަކަށް ތާވަލުކުރުމަށް އެދިފައިވާކަންވެސް އެނގޭ ލިޔުމެއް މައްސަލައިގެ ފައިލުގެ ތެރެއިން ފެންނަން ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިމާޢު [illegible] [illegible] ހިނގާފައިވާ ވިދާޅުވެސް [illegible] [illegible]، އަދި އެ މައްޗަށް ވިދާޅުވެސް ކޯޓުތަކުން [illegible] އަންނަ "ކޯޓަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" އާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ސިވިލް ކޯޓުގެ ޙުކުމާއި ގުޅިގެން އިސްތިއުނާފުކުރުމާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

41. ހައިކޯޓަކީ ދަށު ކޯޓުތަކުން ނިންމާ އެންމެހައި ނިންމުންތަކާއި އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ކޯޓު ކަމުގައި ޤާނޫނަކުން އިސްތިސްނާ ނުކުރާހިނދަކު، ދަށު ކޯޓުތަކުގެ ޙުކުމްތަކާއި ނިންމުންތަކުން ނިންމާ އެންމެހައި ނިންމުންތަކާއި އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހައިކޯޓުގައި ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ[10] 31 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ދަށު ކޯޓުތަކުން ނިންމާ މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން އިސްތިއުނާފުކުރަން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ހައިކޯޓަށް ލިބިގެންވާކަމަށް ބަޔާންވެފައިވަނީ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އޭގެ އިތުރުން، ދަށު ކޯޓުތަކުން ނިންމާފައިވާ މައްސަލަތަކާއި ނުވަތަ ދަށުކޯޓުތަކުން ނިންމާފައިވާ އަމުރެއް ނުވަތަ ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް ކަމުގައިވިޔަނަސް، ޤާނޫނުއަސާސީއާ ނުވަތަ ޤާނޫނަކާ ނުވަތަ ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން ހަދާފައިވާ ގަވާއިދަކާ ޚިލާފަށް ޤަބޫލުކުރެވިގެން، އެކަން ފާހަގަކޮށް، ކަމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިޚްތިޞާޞް ހައިކޯޓަށް ލިބިގެންވާކަމަށް އެ ޤާނޫނުގެ 38 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

---

[10] 22/2010

42.އެހެންކަމުން، މައްސަލައެއް އިސްތިއުނާފުކުރާއިރު، ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ދައުލަތުން ނިންމިކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދަޢުވާކުރާ ޤާނޫނީ ސަބަބުތައް ބަޔާންކުރަންޖެހޭކަމުގައި އަހުރެންނަށްފެނެއެވެ. އަދި އެ ސަބަބުތައް ބަޔާންކުރަންވާނީ ޤާނޫނީ މަސްދަރުތަކާ ހަވާލާދީގެންނެވެ. އިޖުތިހާދަކާ ޚިލާފުވާކަމަށް ދައްކާނަމަވެސް އެ ޚިލާފުވީ އިޖުތިހާދަކީ ކޮބައިކަމާއި އެ އިޖުތިހާދާ ޚިލާފުވީކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] ސާފުކޮށް [illegible] އަހުރެންނަށްފެނެއެވެ. [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ ޙުކުމުގެ ސަބަބުން [illegible] [illegible] [illegible] ގުޅިގެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނީ ސަބަބުތަކެއް ނޫންކަން އަހުރެން ފާހަގަކުރަމެވެ.

43.[illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަތަކުގައި ސާބިތުވާ ދަރަނި ދައްކަން އެންގުން [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގައި އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިފަދަ މައްސަލަތަކުގައި އާންމުކޮށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިފަދަ ކަންކަމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެނީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި އެ [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible][11] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ [illegible][12] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެހެންކަމުން، [illegible] [illegible]

---

[11] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/SC-A/30 ޤަޟިއްޔާ

[12] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/181 ޤަޟިއްޔާ

މަތީބަޔާންކުރެވުނު މުއްދަތު ކަނޑައެޅުމުގައި ވަރު ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގެ އަދަދުކަމުގައިވާ ޤާނޫނާ ދިފާޢުކުރުމުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެދީފައިނުވާކަން އެނގެއެވެ.

ސިވިލް ކޯޓުގައި ދައުވާކުރި ބަޔަކު ބޭނުންވާ [illegible] މި މައްސަލާގައި [illegible] އެދިފައިވާ އިންޓްރެސްޓްގެ އަދަދާއި ލޭޓްފީ ތަފްސީލުކޮށް ހުށަހަޅައި ނުވާކަމުގައި އަދި އިންޓްރެސްޓް އަދާކުރެވޭ [illegible] މި މައްސަލަތަކުގެ ހުކުމްކުރުމުގައި [illegible] އަދި މައްސަލަ ހުކުމް ކުރުމުގައި [illegible] ކަމަށް ބުނެ ބުނެ

44.ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ދަޢުވާފޮތުގެ[13] 9 ވަނަ ނަންބަރުގައި ހުށަހަޅާ ދަޢުވާގައި އެއްވެސް ފައިސާއެއް ނުވަތަ ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގަން އެދުނަމަ ފައިސާގެ ޖުމުލަ އަދަދާއި ހިސާބުކުރެވުނުގޮތާއި ގޮތުގެ ތަފްސީލު ހިމެނުމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި އެ ފޮތުގެ 10 ވަނަ ނަންބަރުގައި ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހަޅަން ބޭނުންވާ ހެކިތަކާއި ތަކެތި ބަޔާންކުރަން ޖެހެއެވެ.

45.ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ދަޢުވާ ފޮތުގެ 9 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

"9.1 ޖުމުލަ ފައިސާގެ އަދަދު:

(ހ) 25,649,270.67 (ފަންސަވީސް މިލިއަން ހަސަތޭކަ ސާޅީސްނުވަހާސް ދުއިސައްތަހަތްދިހަ ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސް ހަތްލާރި) ރުފިޔާ ދެއްވުމާއި؛ އަދި

(ށ) 31,800.00 (އެއްތިރީސް ހާސް އަށްސަތޭކަ) ރުފިޔާ ދެއްވުން.

9.2 ތަފްސީލު:

(ހ) ދަޢުވާލިބޭ ފައިސާތަކުން ވެރިން ދައްކަންޖެހޭ މިންވަރަށް ނުދައްކާ ހުރި ފައިސާ؛ އަދި

(ށ) ދެފަރާތުގެ މެދުގައި ސޮއިކުރެވިފައިވާ އެގްރީމެންޓްގެ 11 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ކޮންމެ ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރ."

---

[13] [illegible] ފައިސާއެއްގެ [illegible] މައްސަލަތަކުގެ [illegible] [illegible] ސިވިލް ކޯޓު [illegible]

މި ފަދައިންނެވެ.

46.ސިވިލް ކޯޓުން ހުކުމްކުރި ދަޢުވާ ފޯމުގެ 10 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

10.1" އެގްޒިބިޓް-1: ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ލޯން ދޫކުރުމަށްޓަކައި ދެފަރާތުގެ މެދުގައި (ލެޓަރ އޮފް މޯގޭޖް އެންޑް ލޯން އެގްރީމަންޓް) "Letter of Mortgage & Loan Agreement" މި ނަމުގައި ސިވިލްކޯޓުގައިވާ ނަންބަރު MC/C-169/98 (23 ޖޫން 1998) އެގްރީމަންޓުގެ ކޮޕީ؛

- ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ލޯން ދިނުމުގައި އަދި ލޯނުގެ ފައިސާ އަނބުރާ އަދާކުރަންޖެހޭމުއްދަތު ބަޔާން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތާއި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދެމެދު ވިއްކުން އެގްރީމަންޓުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ބަޔާންކުރެވިފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެން.

10.2 އެގްޒިބިޓް-2: ދަޢުވާކުރާ ފަރާތާއި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތް ދެމެދު ސޮއިކޮށްފައިވާ ލެޓަރ އޮފް މޯގޭޖް އެންޑް ލޯން އެގްރީމަންޓް ގުޅިގެން އެންމެ ފަހުން ސިޓީކުރުމުން ހުށަހަޅާފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ކޮޕީ؛

- ދަޢުވާކުރާ ފަރާތާއި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދެމެދު ސޮއިކޮށްފައިވާ ލެޓަރ އޮފް މޯގޭޖް އެންޑް ލޯން އެގްރީމަންޓް ގުޅިގެން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އެންމެ ފަހުން ދޫކުރެވުނު ކުރެވިފައި ޤަރުޟުގެ ބާކީ ފައިސާ ދައްކަން އެދި އެހެނިހެން ގުޅިގެން މުޢާމަލާތް ދައުލަތަށް ކުރިން ސިޓީ ފޮނުވާ ގުޅިގެން އަދާކުރަން އިންޒާރުދީފައިވާ ގޮތުގައި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައުލަތަށް ފައިސާގެ މުއްދަތު ފާހަގަކުރެވެން.

10.3 އެގްޒިބިޓް-3: ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ފަރާތުން ދޫކުރެވުނު ލޯން ޖުމުލަ މުއްދަތު ދައުލަތަށް ފައިސާގެ ތަފްސީލު ހިމެނޭފައިވާ ލިޔުމެއް؛

- ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ދޫކުރެވުނު ލޯން ޖުމުލަ މުއްދަތު ދައުލަތަށް ޤިސްތުގައި އަދާކުރި ޤިސްތުގެ އަދަދާއި ބާކީ ހުރި މިންވަރު ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ދައުލަތަށް ފައިސާގެ ތަފްސީލު ފާހަގަކުރެވެން

10.4 އެގްޒިބިޓް-4: ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ލޯނުގެ ފައިސާ ދައުލަތަށް މުއްދަތު ޤިސްތުތަކުން ބާކީ، ފައިސާ ދައްކަވަން އިންޒާރު ދިނުން މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ފައިސާ ދައުލަތަށް ދައްކަން ކުރިއަށްގެންދާތީ، ދަޢުވާލިބޭ ލޯނުގެ ފައިސާ ދައްކަވަން އެންގުމާއި އަދި ހުށަހަޅާފައިވާ ދައުލަތަށް ފައިސާގެ ތަފްސީލު

[illegible] [illegible] އަދި ފައިސާ ދައްކާ [illegible]، އެފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަންގައި ނަންބަރު HBL/AAB/293/2017 (10 ޑިސެމްބަރު 2017) ސިޓީގެ ކޮޕީ؛

- ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން ލޯނަށް ފައިސާ ދައްކާ [illegible]، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން [illegible] ފައިސާގެ [illegible] އަންގައި، އެފައިސާ ދައްކާ [illegible] އަދި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން ފައިސާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކުރުމަށް.

10.5 އެކްސިބިޓް-5: ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކަށް ފޮނުވި ނަންބަރު HBL/AAB/293/2017 (10 ޑިސެމްބަރު 2017) ސިޓީ ރަޖިސްޓްރީ ޕޯސްޓުން ފޮނުވުނުކަން އަންގައިދޭ ޕޯސްޓް ރަސީދުގެ ކޮޕީ؛

- ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކަށް ފޮނުވި ނަންބަރު HBL/AAB/293/2017 (10 ޑިސެމްބަރު 2017) ސިޓީ ރަޖިސްޓްރީ ޕޯސްޓުން ފޮނުވުނުކަން ސާބިތުކުރުމަށް.

10.6 އެކްސިބިޓް-6: ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން ލޯނަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ހޯދުމަށްޓަކައި ރަހުނުކޮށްފައިވާ ގ. [illegible] ގޯއްޗާއި އިމާރާތުގެ ރަޖިސްޓްރީގެ ކޮޕީ؛

- ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން ލޯނަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ހޯދުމަށްޓަކައި ގ. [illegible] ގޯއްޗާއި އިމާރާތް ރަހުނުކޮށްފައިވާކަން ސާބިތުކުރުމަށް.

10.7 އެކްސިބިޓް-7: ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން ލޯނަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ހޯދުމަށްޓަކައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛

- ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން ލޯނަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ހޯދުމަށްޓަކައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކުރުމަށް."

[illegible]

47. ދަޢުވާ ފޮތުގެ އިތުރުން ހުރި ވިސްނުމުގައިވާ ޝަރުޢީ ކަންކަން ހިމަނާ އެކަންކަމުގެ ތަފްސީލު އިތުރުން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެންނެތެވެ.

48. އެންމެފަހުން، ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ހެކިހުށަހެޅުމަށް ފުރުޞަތުދީފައި، ފަރާތް ހުށަހެޅި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ މަސައްކަތުގެ އެއްވެސް މަޢުލޫމާތެއްގައި ބަޔާންކޮށް ދަޢުވާކުރާ ފައިސާގެ އަދަދުވެސް ދަޢުވާފޮތުގައި އިއުތިރާފުވެފައިވާ އެނގެން ނެތުމުން، މަތީގައި ބަޔާންކުރި ކަމެއް ޝަރުޢީގޮތުން ސާބިތުވާކަމަށް ސިވިލް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ހުކުމް ޝަރީޢަތުގެ ގަވާއިދާއި ޚިލާފު ކަމުގައި ފާހަގަ ކުރެވެއެވެ.

49. މީގެ، އިސްވެ ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތަކަށްޓަކައި އެގޮތުން ހުކުމުން، އިސްތިއުނާފުވި ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކަށް ބަލައި، އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައި މިވާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނުބައިގައި ގ.ޝާނުދީރީގެ، އިސްމާއީލް ޝަފީޤުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ޝާހިދުކޮށް މައްސަލަ އަމުރު ބަދަލުކުރިކަމައި ސިވިލް ކޯޓު ތަޙްޤީޤުކުރުމުން ސާބިތުވި ނުވަތަ ފާސްކުރި ހަމައެކަނި ކޮށްފައިވާކަން އަނބުރާފޮނުވުމަށް ބަލައި ނިންމީމެވެ.

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލްގެ ޚިޔާލު (މި ޚިޔާލަށް ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު ތާއީދުކުރައްވައެވެ.)

50. އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގެ ފަސްގަނޑު އަދި ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތައް ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދުގެ ޚިޔާލުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން 18 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އަޅުގަނޑު އެއްބަސްވަމެވެ.

51. އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުގެ މައިގަނޑު އެއް ނުކުތާއަކީ ޝާހިދާގެ ޝަހީދު ޗާޓުގައި މައްސަލަ ނިންމުނުކަމަށްވާތީ، ސިވިލްކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާ އިސްމާޢީލް ޝަފީޤުގެ

[illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] އުސޫލުތަކާ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

52. އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އިން [illegible] [illegible] [illegible] އަސާސީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

53. [illegible] މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 31 އަދި 32 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

54. މި މައްސަލާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1809 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" [illegible]، މި [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

55. ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/08 އަދި 2020/SC-A/100 ޤަޟިއްޔާގައި ހައިދު ޤާސިރުގައި ޝަރީޢަތް ހިންގާއިރު ދިމާއްޖެހިދާނެ [illegible] ކަންކަން ބަޔާންކޮށްދީފައިވެއެވެ. އެގޮތުން އެ ޤަޟިއްޔާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރޭގައި:

56. ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/08 ޤަޟިއްޔާގައި ފަނޑިޔާރު ޑރ. އަޒްމިރަލްދާ ޒާހިރު ވިދާޅުވެފައިވަނީ،

> "[illegible]
> [illegible]
> [illegible]
> [illegible]
> [illegible]
> [illegible]
> [illegible]
> [illegible] (ހ) [illegible] 28 [illegible]
> [illegible]
> [illegible]."

މިފަދައިންނެވެ. މި ރައުޔު ހަވާލާދީ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/100 ޤަޟިއްޔާގައި ބުނެފައިވަނީ،

> "[illegible]
> [illegible]
> [illegible]
> [illegible]
> [illegible]

ސަރަޙައްދުކުރުމުގެ ގޮތުން ތަންފީޒު ނުކުރެވޭ، އެއްވެސް ހުކުމެއްގައި ކަމުގެ ހަޤީޤަތް ކަނޑައަޅާފައިވާނަމަ

ހުކުމް ކޯޓުތަކުގެ އެ ހުކުމް ސާބިތުކުރެވިފައެވެ."

މިފަދައިންނެވެ.

57.ބުނެވުނު ދެ ޤަޟިއްޔާއިންވެސް ފާހަގަކުރެވުނީ އެއްކަމަކީ. އެއީ މަދަނީ މައްސަލަތަކުގައި ވަކި ހުކުމެއްގައި ޤައިދާ ހޯދުމުގައި ކުރެވޭކުރުވާގެން ކުރިއަށްދިޔައިރު ޝަރުޢު އުޞޫލެއް އެއްވެސް ހުކުމެއްގައި ކަމުގެ ހަޤީޤަތް ކަނޑައަޅާފައިވާނަމަ ހުކުމް ކުރުމުގައި ބިނާކޮށް ޤަޟިއްޔާގެ ނުކުރެވޭނެކަމެވެ.

58.މިސާލެއްގެ ގޮތުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާއަކީ، ބަޔާން ބޭންކު ލިމިޓެޑް (ފެސިލިޓީ ނަންބަރު BL-7443) އިން އެކައުންޓުގެ ނަންބަރު 2050-000030911057 އަދި 2050-000030146589 އެކައުންޓުގެ ތެރެއިން ދޫކުރެވިފައިވާ، 25,278,454/06ރ (ފަންސަވީސް މިލިއަން ދުއިސައްތަ ހަތްދިހަ އަށްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ފަންސާސް ހަތަރު ރުފިޔާ ހަލާރި) އާއި އޭގެ އިންޓަރެސްޓްގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ 370,816/61ރ (ތިންލައްކަ ހަތްދިހަހާސް އަށްސަތޭކަ ސޯޅަ ރުފިޔާ / ފަސްދޮޅަސް އެއްލާރި) އާއި އެކު ޖުމްލަ 25,649,270/67ރ (ފަންސަވީސް މިލިއަން ހަސަތޭކަ ސާޅީސް ނުވަހާސް ދުއިސައްތަ ހަތްދިހަ ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސް ހަތްލާރި) އަދި.އަދި.ސާބިތު އެންޑް ކޮންޓްރެކްޓިން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ގ.ޝޯންހަރީދާރުގެ އިސްމާޢީލް ޝާކިރުގެ ފަރާތުން އަބްދުﷲ ހުސައިން އަދި އެފަރާތްތަކުގެ މައްޗަށް ދައްކަން ނިންމާ ގޮތަށް އަދި ބޭންކު ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި މައްސަލައެކެވެ.

59.ބުނެވިދިޔަ ޤަޟިއްޔާގައި އެކަށީގެން ބުނުއްވި ބަލައިނު، ބޭންކު ލިމިޓެޑާއި އިސްލާމިކް ސާބިތު އަދި އަދި.އަދި.ސާބިތު އެންޑް ކޮންޓްރެކްޓިން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ދުވާލު ފަރާތާ އެއްބަސްވުންތަކާއި އެގްރީމަންޓުގެ ތަރުން ހިފައިފައިވާ އެސެޓްތަކުގެ ތަރުން ދޫކުރެވުނު އޮވަރޑްރާފްޓް ފެސިލިޓީ ދިޔައަކަށް 25,284,626.91ރ (ފަންސަވީސް މިލިއަން ދުއިސައްތަ އަށްޑިހަ ހަތަރުހާސް

ސައްބީސް ރުފިޔާ ނުވަދިހަ އެއްލާރި) އަދި ގާނޫނީ [illegible] ހަރަދުވި 31,800/-ރ (އެއްތިރީސްހާސް އަށްސަތޭކަ ރުފިޔާ) [illegible] ބޭންކް ލިމިޓެޑް ނަގައިދިނުމަށް ޙުކުމް ކުރެވިފައެވެ.

60. އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ގޮތުގެ މަތިން އެކޯޓުން ޙުކުމް ކުރީއިރު، މައްސަލައިގެ ޙަޤީޤަތްތަކާއި އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަލާއިރު، އިސްތިއުނާފުކުރި މިވާ މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޖުމްލަ 1 (އެކެއް) ނުކުތާއެވެ. އެއީ މައްސަލަ ނިމުން [illegible] ރިޕޯޓުގެ 4 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ނ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible]. މި ނުކުތާގައި [illegible] [illegible] [illegible].

"[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު MC/C-169/98 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 09 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު Cv-C/C-579/2011 (06 [illegible] 2011) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 01 ގެ [illegible] 20,000,000.00ރ (ވިހި މިލިއަން ރުފިޔާ) އާއި [illegible] 02 ގެ [illegible] 7,710,000.00ރ (ހަތް މިލިއަން ހަތްސަތޭކަ ދިހަހާސް ރުފިޔާ) ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 28 [illegible] 2018 [illegible] [illegible] [illegible] ޖުމްލަ 25,284,626.91ރ (ފަންސަވީސް މިލިއަން ދުއިސައްތަ އަށްޑިހަހަތަރުހާސް ހަސަތޭކަ ސައްބީސް ރުފިޔާ ނުވަދިހަ އެއްލާރި) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]"

61. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފު [illegible] ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި އެކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]، އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ބެލުމުން، އެ މައްސަލައިގެ ހުކުމަށް ވާސިލުވި ސަބަބުތައް [illegible] [illegible] ނެތްކަން ބަޔާންކުރެވެއެވެ. ސަބަބަކީ ހަބީބް ބޭންކް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބޭންކުން [illegible] އޯވަރޑްރާފްޓް ފެސިލިޓީ [illegible] [illegible] ހަބީބް ބޭންކް [illegible] ދެ އޯވަރޑްރާފްޓް ފެސިލިޓީއެއް [illegible]. އެއީ 20,000,000.00ރ (ވިހި މިލިއަން ރުފިޔާ)ގެ އޯވަރޑްރާފްޓް ފެސިލިޓީ [illegible] 7,710,000.00ރ (ހަތްމިލިއަން ހަތްސަތޭކަ ދިހަހާސް ރުފިޔާ)ގެ އޯވަރޑްރާފްޓް ފެސިލިޓީ [illegible]. މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 27,710,000.00ރ (ހަތާވީސް މިލިއަން ހަތްސަތޭކަ ދިހަ ހާސް ރުފިޔާ) ގެ [illegible] [illegible]، ހަބީބް ބޭންކުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 25,649,270/67ރ (ފަންސަވީސް މިލިއަން ހަސަތޭކަ ސާޅީސް ނުވަހާސް ދުއިސައްތަ ހަތްދިހަ ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސް ހަތް ލާރި) އެވެ. [illegible] ލޯނު އެގްރީމެންޓަކީ 1998 ވަނަ އަހަރު ހަބީބް ބޭންކް [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 20 (ވިހި) އަހަރު [illegible] 2018 ވަނަ އަހަރުއެވެ. [illegible] 75/Cv-C/2018 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

62. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

2020/HC-A/100 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

މީހެއްގެ މައްޗަށް އުފުލޭ ޖިނާއީ ދަޢުވާތަކާއި މަދަނީ ޙައްޤުތަކާއި ވާޖިބުތައް ކަނޑައެޅުމުގެ މައްސަލަތަކުގައި އިންސާފުވެރި ޝަރީޢަތެއް ހޯދުމުގެ ޙައްޤަކީ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤެއް ކަމާއި، މި އަސާސީ ޙައްޤު ލިބުމަށް ކަށަވަރުކުރެވޭނީ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ގޮތަށް ހާމަކަމާއެކު ޝަރީޢަތް ކުރެވޭނެއެވެ. އެގޮތުން [illegible].

އަދި [illegible] މީސްމީޑިއާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

"[illegible] ޤާނޫނު އަސާސީގެ 56 ވަނަ މާއްދާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ނަމަ އެ ޝަރީޢަތަކީ ސައްޙަ ޝަރީޢަތެއް ކަމުގައި ނުބެލެވޭނެއެވެ. އަދި [illegible] ޝަރީޢަތް [illegible] މަދަނީ މައްސަލަތަކުގައިވެސް ޝަރީޢަތް ހިންގަންވާނީ މި ގޮތަށެވެ."

63. ބުނެވުނު ކަންކަން މި މައްސަލައަށް ތަޠުބީޤުކުރާއިރު، އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގައިވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަތިން [illegible] [illegible]. [illegible].

64. ކުރިން އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ފަދައިން މި މައްސަލަ ސިވިލް ކޯޓުގައި ހިނގާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible]. ނަމަވެސް އަދި [illegible] ހިނގާ [illegible] ވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލްކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible] 60 ވަނަ ނަންބަރުގައި [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible].

65. އެހެންކަމުން، ސިވިލްކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި އެކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާއާއި އެއްގޮތް [illegible] ނިންމާފައިވާ [illegible] ނިންމުމެއް ކަމުގައި [illegible] އެ މައްސަލައިގެ އަލުން ސިވިލް ކޯޓުން ބެލުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

- **ހުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގައި ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން ބަޔާންކުރެވުނު ގޮތަށް ހުރުމާއެކު، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 75/Cv-C/2018 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށްޓަކައި ގ.ޝާންދަރީވާގެ، އިސްމާޢީލް ޝުޖާޢުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކޮށްފައިވާ ހުކުމް ބާޠިލްކޮށް އެ މައްސަލަ އަލުން ބެލުމަށްޓަކައި ސިވިލް ކޯޓަށް އަނބުރާ ފޮނުވުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އެއްބަސްވުމުން ހުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި ހުކުމް ކީ

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަރީފް